

کڼه: ۴۷۲۳
۲۰۱۹ کال ۲۰۱۹
نېټه: ۲۴/۰۴/۱۴۴۶
۱۴۰۳ / ۱/۶

د افغانستان بانک

د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت
آمریت عمومي نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکي

بسم الله الرحمن الرحيم

د صرافيو او پولې خدمتونو محترمو اتحاديو ته!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته،

ماهیت: متحد المال

موضوع: د ځانګړي بازار د رامنځته کولو په اړه

له ډېر درناوي وروسته؛

د صرافيو او پولې خدمتونو بازارونو کې د اسعارو نرخ په دوديزه ډول په غیر منظمه توګه په يو ځانګړي ځای کې چې د پولې په نوم مشهور دي؛ ټاکل کېږي د معلوماتو پر بنسټ، په یاد بازار کې د مجوزو صرافانو تر څنګ، لاسي پلورونکي صرافان او نور اشخاص هم ګډون کوي چې له کبله یې بې نظمي رامنځته او د نرخونو ټاکل اغېزمن کېدای شي. پردې بنسټ، د افغانستان بانک د مالي سکتور د تنظیمونکې او مسئولې ادارې په توګه لازمه وګڼله چې د یاد بازار اهمیت ته په کتو او د يو شمېر اتحاديو مسئولینو سره په همغږۍ، يو لړ شرایط ترتیب او د اړونده اتحاديو له لوري د تبادلې ځانګړي بازار تر سرليک لاندې تنظیم او ذکر شوي شرایط دې پلي شي.

الف: د اسعارو د نرخ ټاکلو ځانګړي بازار جوړښت او شرایط

۱. د صرافيو او پولې خدماتو په هر يوه مارکېټ کې د لاندې شرایطو مطابق ذکر شوی بازار رامنځته کېدای شي:

- هغه مارکېټ چې د ولایت په کچه پولې فعالیتونو کې مرکزي رول ولري؛
- ډېر شمېر صرافۍ او د پولې خدمتونو شرکتونه یاد مارکېټ کې فعالیت ولري؛
- ذکر شوي مارکېټ کې د صرافانو او پولې خدمتونو اتحادیه شتون ولري؛ او
- نور اړوند شرایط چې د افغانستان بانک یې لازم وګڼي.

۲. په هر يوه ولایت کې یوازې يو پورته ذکر شوی بازار رامنځته کېدای شي.

۳. د اسعارو د نرخ ټاکلو په ځانګړي بازار کې پرته د بانکونو او د صرافيو شرکتونو معرفي شویو استازو څخه بل هېڅ غړی او شخص نشي کولای چې ګډون وکړي؛

۴. د صرافۍ او پولې خدمتونو شرکتونه او بانکونه کولای شي چې دوه استازي د افغانستان بانک ته معرفي او په یاد بازار کې په يو وخت کې د معرفي شویو استازو څخه یوازې يو استازی/نماینده ګډون کولای شي.

۵. په یاد بازار کې د صرافيو او پولې خدماتو شرکتونو استازي (نماینده) د خپل شرکت په استازیتوب او د بانکونو استازي د خپل بانک په استازیتوب معاملې تر سره کولای شي.

۶. په دې بازار کې معاملې په ښکاره، روښانه او د عرضه او تقاضا پر بنسټ تر سره کېږي. انحصار کول، د نرخ په اړه همغږي او د ډلو جوړول منع دي.
۷. په دې بازار کې نغدې راکړه ورکړه نه ترسره کېږي. ټولې پولي معاملې په یاد بازار کې د تفاهم څخه وروسته د اړونده شرکتونو د بانکي حسابونو او یا هم په دفترونو کې ترسره او تصفیه کېږي.
۸. د هر بانک او د صرافي او پولي خدمتونو شرکتونو استازي باید د یو ځانګړي کارت درلودونکي وي او یاد کارټونه د اتحادیې له لوري صادرېږي.
۹. یاد ځای (بازار) ته د پورته ذکر شوي کارت څخه پرته ننوتل منع دي او هر یو ګډون وال/د بازار غړی باید تل په یاد ځای کې خپل کارت له ځان سره ولري.
۱۰. هغه بانک او د صرافي او پولي خدمتونو شرکتونه چې په یاد بازار کې استازی لري، اړ دي چې د خپل استازي ځانګړتیاوې د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې آمریت سره شریکې کړي.
۱۱. په یاد بازار کې پرته د اسعارو د تبادلې څخه بل هیڅ مالي او تجارتي معاملي ترسره کېدای نشي.
۱۲. د ولایاتو په کچه د صرافي او پولي خدمتونو شرکتونو ځانګړې (نماینډې) کولای شي چې په یاد بازار کې د اړونده شرایطو په رعایت کولو سره، ګډون وکړي.

ب: د صرافو او پولي خدمتونو د اتحادیو مسئولیتونه

۱. د اسعارو د نرخ ټاکلو ځانګړي بازار د چارو تنظیم په هر یوه ولایت کې د اړونده اتحادیې له لارې تنظیمېږي.
۲. د اړونده اتحادیې له لوري دې د یاد بازار لپاره ځای وټاکل شي. په یاد ځای (بازار) کې دې هغه آسانتیاوې چې ګډون کونکي ورته اړتیا لري، د اتحادیې لخوا تنظیم او برابر شي.
۳. د اسعارو د نرخ ټاکلو ځانګړی بازار دې په هر یوه ولایت کې یو سکرتیرت ولري او د اړونده اتحادیې له خوا دې جوړ شي. یاد سکرتیرت دې د اداري چارو د تنظیم او د تعین شوي نرخ د ثبت او نشر مسئولیت ولري.
۴. سکرتیرت اړ دی چې د راکړې ورکړې د نرخ تغیرات او د معلومولو ترسره کوونکي په دوامداره توګه ثبت کړي.
۵. سکرتیرت اړ دی چې د اسعارو د راکړې ورکړې نرخونه د نشرولو برېښنایي تخنې (اسکرین) له لارې چې د اسعارو د نرخ ټاکلو بازار څخه بهر خلکو ته د لیدو وړ وي، په دوامداره توګه نشر کړي.
۶. د ګډوډۍ څخه د مخنیوي لپاره؛ هره یوه اتحادیه اړه ده چې په اړوند او نورو مارکیټونو کې د تبادلې لپاره تر هر سرلیک لاندې راغونډ شویو صرافانو او اشخاصو په اړه لازم اجراءات ترسره او په اړه یې د افغانستان بانک ته هم راپور ورکړي.
۷. د سرای شهزاده اتحادیه اړه ده چې د نورو اتحادیو سره په همغږۍ د اسعارو د نرخ ټاکلو ځانګړي بازار د تنظیم او د ګډون کوونکو لپاره د شرایطو په اړه کړنلاره ترتیب او د افغانستان بانک سره یې د تائید لپاره شریکه کړي.

ج: د اسعارو د نرخ ټاکلو ځانګړي بازار د غړو یا ګډون کوونکو مسئولیتونه

۱. د بازار د تنظیم او د اړتیاوو لګښتونه دې د ګډون کوونکو له خوا ورکول شي.
۲. هیڅ یو صراف او د اسعارو د نرخ ټاکلو ځانګړي بازار غړی/ګډون کوونکی، حق نلري چې د اسعارو د راکړې ورکړې نرخ نشر کړي.
۳. د ټاکل شوي ځای (بازار) څخه پرته، نور څوک حق نلري چې په مارکیټونو کې راغونډ او یاد بازار تر سرلیک (عنوان) لاندې دغه شان فعالیتونه ترسره کړي.

په دې توگه، د صرافيو او پولي خدمتونو ټولې اتحادېې اړ دي چې په دې برخه کې د اتحاديو مسئوليتونو د ۷ شمېرې مطابق لومړۍ دې د سرای شهزاده اتحادېې له لوري د اړونده نورو اتحاديو سره په همغږۍ، عمومي کړنلاره د ۱۵ ورځو په اوږدو کې ترتيب او د افغانستان بانک د تائيدۍ څخه وروسته؛ د پورته نورو شرايطو مطابق او يادې کړنلارې په پام کې نيولو سره په هر زون او ولايت کې چې اړکيا وي، اړونده اتحادېې دې د ياد بازار د رامنځته کولو په موخه لازم اجراءات ترسره کړي.

د هرنېټ
نور احمد
د افغانستان بانک د ټولو سرپرست، رئيس